

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Котловська Н. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СЕРТИФІКАЦІЯ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЯК ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА ЯКОСТІ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

Виведення українських компаній на зовнішній ринок на даний момент просто необхідне для зміцнення конкурентної переваги цих організацій [7]. Але для цього необхідно приділяти все більше уваги як якості продукції, так і системі в цілому. Для цього проводиться безліч заходів з управління якістю та контролю продукції, що випускається.

Одним із подібних заходів є сертифікація та стандартизація продукції. Цей процес регулюється безліччю законодавчих актів, які впливають на сферу діяльності окремого підприємства.

Сертифікація продукції та послуг – це процедура оцінки якості товарів, метою якої є підтвердження відповідності якості та безпеки товару, особливостей діяльності законодавчо встановленим нормам [6].

Стандартизація – це встановлення та застосування правил з метою впорядкування діяльності у певній галузі на користь та за участю всіх зацікавлених сторін, у тому числі представників органів влади, представників організацій з розробки стандартів, представників промисловості та інші зацікавлені сторони [3].

В даний час практично немає економічної діяльності, яка частково чи повністю не відображалася б у процесі стандартизації. Всесвітнє визнання стандартизації тісно пов'язане з економічною глобалізацією та трансформацією процесів регулювання на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

В даний час існують два види міжнародних стандартів у галузі якості: стандарти на продукцію (специфікація продукції, специфікація виробництв, показники якості, засоби та методи контролю тощо) та стандарти забезпечення якості, пов'язані з постачальником.

Міжнародні стандарти сімейства ISO 9000 встановлюють основні вимоги до створення загальних програм управління якістю (забезпечення якості) у промисловості та сфері обслуговування [1]. Стандартами ISO 9000 передбачені

рекомендації для вибору тієї системи якості, яка потрібна на підприємстві з урахуванням конкретних умов та планованих дій у галузі забезпечення якості.

Створенню сімейства стандартів ISO 9000 передував тримовний словник термінів та їх визначень у сфері забезпечення якості – ISO 8402 [5].

Стандарт ISO 9000 визначає умови загального керівництва якістю та сукупність стандартів за забезпечення якості.

Сертифікат видається на термін, що встановлюється за нормативними документами продукції. Але він не може перевищувати трьох років. Якщо продукція має певний термін придатності, то сертифікат діє лише на окрему партію або навіть на окремий виріб.

Під час проведення сертифікації виділяється два основні етапи. Доцільно розглянути їх докладніше [2]:

Перший етап – це попередня перевірка продукції.

Другий етап – остаточний аналіз виробу з урахуванням отриманих даних.

Після завершення першого етапу перевірки організація чи сертифікуючий орган складає звіт. У ньому прописується загальна готовність підприємства до другого етапу. Якщо висновок має позитивний характер, то встановлюється термін проведення основний сертифікації. У разі, якщо по завершенні другого етапу виявляються невідповідності якості продукції, то встановлюється термін вирішення проблеми. А якщо результат другого етапу є позитивним, то підприємству видається «сертифікат відповідності» [4].

Таким чином, в отриманні подібного сертифіката більшою мірою зацікавлене саме підприємство-виробник. Адже цей документ дає величезний список переваг, основна з яких – підвищення конкурентної переваги.

Список використаних джерел:

1. Болотніков А.О. Стандартизація та сертифікація товарів і послуг: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., Київ: МАУП, 2005. С. 126-127.
2. Загуменна О.В. Роль стандартизації у підвищенні якості продукції. Харків: Видавництво Харківського національного університету внутрішніх справ, 2006. 244 с.
3. Кислицин В.О. Розвиток систем управління якістю на підприємстві: монографія, Донецьк: НАН України; Інститут економіки промисловості, 2009. С. 188.
4. Куйбіда М.С. Удосконалення управління якістю на підприємствах та організаціях: монографія. Рівне: ПП ДМ, 2011. С. 160.
5. Шаповал М.І. Основи стандартизації, управління якістю і сертифікації: підручник. Київ, 2002. С. 174.

6. Величко О.М. Основи стандартизації та сертифікації: підручник, Херсон: Олді-плюс, 2013, С. 302-304.
7. Гринько Т.В. Комплексний підхід оцінки конкурентоспроможності інноваційної продукції як конкурентної переваги. *Вісник Хмельницького національного університету*. Хмельницький, 2009. №5. Т. 3. С. 142-145.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Малькова О. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СУТНІСТЬ АНТИКРИЗОВОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Процес виходу підприємства із кризового становища не повинен відбуватися неорганізовано, без чіткого плану дій та хаотично, а, навпаки, повинен бути скоординований та організований належним чином [5]. Розуміння цього обумовлює доцільність розробки важливих документів. Вони мають розроблятися у протидії критичному стану в управлінні підприємством.

Документи, що мають бути розробленими підприємством у період кризи та мають вузьку спеціалізацію – це антикризова програма та план антикризових заходів.

Розглянемо зміст визначення антикризової програми, а саме – це внутрішній документ, що спеціально підготовлений, у якому в систематичному вигляді перелікувано основні заходи, що мають відтворити у реальне життя підприємства. Також висвітлено структурні підрозділи й функціональні служби для реалізації головної мети – виведення підприємства з кризового стану.

Основні моменти, за якою має бути антикризова програма :

- великою за розміром
- розроблятися виключно цілком по підприємству
- розроблятися на підставі діагностики фінансового стану та загрози банкрутств, основою чого являються дані підприємства
- розроблятися на підставі наслідків виникнення кризового становища, оцінки можливостей бізнесу вийти з статусу «банкрутство».

Якщо є потреба можуть бути розроблені підпрограми за окремими підрозділами або ж функціональними службами підприємства, тобто на рівні підприємства досліджується розвиток чи деградування заходів. Дуже важливим